

Zarządzenie nr 112/19
Burmistrza Śmigła
z dnia 16 października 2019 roku

w sprawie wdrożenia procedury podzielonej płatności VAT (split payment) w Gminie Śmigiel

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminny (Dz.U. 2019 poz. 506 z późniejszymi zmianami) w związku z art. 108a ust 1-3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2018 poz. 2174 z późniejszymi zmianami), art. 1 ustawy z dnia 9 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 poz. 1751), zarządzam co następuje:

§ 1

Wprowadza się do płatności za faktury z wykazaną kwota VAT obligatoryjne stosowanie modelu podzielonej płatności w podatku od towarów i usług.

§ 2

W celu zapewnienia Gminie Śmigiel i jej jednostkom organizacyjnym jednolitych rozwiązań w zakresie obowiązującego od 1 lipca 2018 roku modelu podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wprowadza się „Procedurę podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wraz z wyjaśnieniami” stanowiącą Załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3

Zobowiązuję wszystkich pracowników jednostki samorządu terytorialnego, kierowników, dyrektorów jednostek organizacyjnych realizujących przelewy za faktury wystawiane w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego do zapoznania się z procedurami, o których mowa w § 2.

§ 4

Dyrektorów/kierowników jednostek organizacyjnych, jak również osoby przez nich wyznaczone czyni się odpowiedzialnymi za prawidłowe dokonywanie przelewów w formie podzielonej płatności, prawidłową ewidencję księgową związaną z dokonywanymi przelewami oraz wpłatami realizowanymi w formie podzielonej płatności przez nabywców towarów i usług.

§ 5

Wykonanie zarządzenia powierza się Skarbnikowi Śmigła oraz Kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Śmigiel.

§ 6

Traci moc Zarządzenie Nr 20/19 Burmistrza Śmigła z dnia 4 lutego 2019 roku w sprawie wdrożenia procedury podzielonej płatności VAT (split payment) w Gminie Śmigiel.

§ 7

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2019 roku.

Burmistrz Śmigła

/-/ Małgorzata Adamczak

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 112/19
Burmistrza Śmigła
z dnia 16 października 2019 r.

Procedura podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wraz z wyjaśnieniami

I. Mechanizm podzielonej płatności – ustawa z dnia 9 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

Zgodnie z art. 108a Ustawodawca zakłada model obowiązkowej płatności za faktury z wykazaną kwotą podatku od towarów i usług przy dokonywaniu płatności za nabyte towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy, w której kwota należności ogółem stanowi kwotę, o której mowa w art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. W związku z powyższym Gmina Śmigiel oraz jej jednostki organizacyjne dokonujące zakupów w imieniu i na rzecz podatnika tj. Gminy Śmigiel mają obowiązek przy dokonywaniu płatności za faktury spełniające powyższe warunki, stosowania modelu podzielonej płatności w VAT (split payment).

W modelu podzielonej płatności mogą uczestniczyć jedynie przedsiębiorcy (B2B) tzn. obaj będący czynnymi podatnikami podatku VAT. Z modelu podzielonej płatności zostali wyeliminowani konsumenci lub kontrahenci będący co prawda przedsiębiorcami lecz korzystającymi ze zwolnienia z art. 43 ustawy VAT lub z uwagi na obrót - art. 113 ustawy VAT. Przy dokonywaniu płatności za faktury wystawiane przez podmioty nie będące czynnymi podatnikami VAT lub na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej nie stosuje się modelu podzielonej płatności.

Konsumenci i kontrahenci nie będący podatnikami VAT, nie mogą również dokonywać płatności na rzecz Gminy Śmigiel i jej jednostek organizacyjnych w ramach modelu podzielonej płatności.

Zgodnie z art. 108a pkt 1 model podzielonej płatności ma zastosowanie do faktur z wykazaną kwotą podatku VAT, co oznacza, że tylko za takie faktury będzie można realizować zapłatę w split payment. Z katalogu faktur zostały wyłączone faktury (dokumenty wewnętrzne) nie zawierające podatku VAT oraz faktury proforma, które nie są uznawane za faktury i wielokrotnie nie zawierają podatku VAT. Również faktury wystawiane przez Gminę Śmigiel lub jej jednostki organizacyjne bez podatku VAT jako usługi zwolnione z VAT nie mogą być regulowane w modelu podzielonej płatności.

Warunek "otrzymanej faktury" jaki wprowadził ustawodawca w art. 108a pkt 2 ppkt 2 uniemożliwia dokonanie płatności w systemie split payment za faktury wystawione przez sprzedawcę/dostawcę na rzecz Gminy Śmigiel, lecz jeszcze nie otrzymane przez nabywcę.

II. Rachunek VAT

Zapłata w modelu podzielonej płatności odbywa się na rachunek VAT. Rachunek VAT jest to specjalne subkonto przy rachunku bankowym prowadzonym dla każdego podmiotu (podatnika VAT), na który nabywcy towarów i usług, którzy otrzymali fakturę z wykazaną kwotą podatku VAT mogą bądź powinni realizować zapłaty podatku VAT. Tym samym jeśli kontrahent nabywcy poda na fakturze numer konta bankowego prywatny, nabywca nie dokona płatności na tenże rachunek, gdyż nie będzie dla tego rachunku prowadzony „rachunek VAT” a system bankowy zwróci przelew.

Podatnicy, którzy dokonują dostawy towarów lub świadczą usługi, o których mowa w załączniku nr 15 do ustawy, oraz podatnicy nabywający te towary lub usługi są zobowiązani posiadać rachunek VAT.

W przypadku prowadzenia więcej niż jednego rachunku rozliczeniowego dla tego samego posiadacza bank prowadzi, na jego wniosek więcej niż jeden rachunek VAT.

W mechanizmie podzielonej płatności uczestniczą faktury płacone w walucie polskiej. Zapłata następuje przy użyciu dostępnego komunikatu przelewu, jaki udostępnił bank lub SKOK każdemu przedsiębiorcy posiadającemu status podatnika VAT czynnego. W komunikacie przelewu należy podać kwotę podatku VAT z faktury, kwotę sprzedaży brutto, numer faktury oraz numer NIP kontrahenta na rzecz którego dokonujemy płatności w ramach split payment. W przypadku wystawienia na rzecz podatnika przez jednego dostawcę lub usługodawcę w okresie nie krótszym niż jeden dzień i nie dłuższym niż jeden miesiąc więcej niż jednej

faktury zapłata z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności może dotyczyć więcej niż jednej faktury.

W przypadku wystawienia korekty faktury sprzedaży zwrot otrzymanej w modelu podzielonej płatności całości lub części zapłaty, można dokonać przy użyciu komunikatu przelewu w ramach split payment.

Bank lub SKOK nie odpowiada za błędne wprowadzenie kwot podatku VAT czy kwoty sprzedaży brutto, jak również za dokonanie płatności na rzecz podatnika innego niż wskazanego na fakturze. W przypadku gdy płatność w modelu podzielonej płatności została dokonana na rzecz innego podatnika niż wskazany na fakturze odpowiada on solidarnie z dostawcą towaru lub usługi za nierozliczony podatek VAT. Odpowiedzialność solidarna podatnika będzie wyłączona w przypadku gdy przedsiębiorca, który otrzymał zapłatę na swój rachunek VAT, mimo iż nie wystawił faktury, niezwłocznie po powzięciu informacji o otrzymanej zapłacie zwróci przelewem kwotę podatku VAT na rachunek VAT podmiotu, który dokonał takiego przelewu.

System podzielonej płatności obejmuje jedynie transakcje z rachunku bankowego na rachunek bankowy. Zatem z tego modelu zostały wyeliminowane płatności gotówkowe i transakcje z udziałem karty płatniczej. Również w ramach transakcji odręcznych przy użyciu terminala w kasie JST nie będzie możliwe zastosowanie podzielonej płatności.

Podatnik (Gmina Śmigiel i jej jednostki organizacyjne), który otrzyma na rachunek VAT jakiegokolwiek wpłaty z tytułu podatku VAT na rachunek VAT nie będzie mógł nimi swobodnie dysponować. Podatnik zgodnie z art. 108 b ustawy o podatku od towarów i usług, może złożyć wniosek do naczelnika urzędu skarbowego o wyrażenie zgody na przekazanie środków zgromadzonych na rachunku VAT na rachunek bankowy przez niego wskazany. Wniosek powinien zawierać wysokość środków zgromadzonych na rachunku VAT, jaka ma zostać przekazana. Naczelnik urzędu skarbowego wydaje postanowienie w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku. Naczelnik urzędu skarbowego może odmówić w drodze decyzji, wydania zgody na przekazanie środków zgromadzonych na rachunku VAT w przypadkach określonych w art. 108 b pkt 5 ustawy o VAT. Postanowienie naczelnika urzędu skarbowego będzie przekazywane drogą elektroniczną do banku celem jego realizacji.

III. Sankcje przy pominięciu metody płatności podzielonej przy przelewie

W przypadku stwierdzenia, że podatnik nie dokonał płatności metodą split payment, mimo ciążącego na nim obowiązku, naczelnik urzędu skarbowego lub naczelnik urzędu celno – skarbowego ustala dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 30% kwoty podatku przypadającej na nabyte towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy, wskazane na fakturze, której dotyczy płatność. W stosunku do osób fizycznych, które za ten sam czyn ponoszą odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe, dodatkowego zobowiązania podatkowego nie ustala się. Przepisu tego nie stosuje się także jeśli dostawca lub usługodawca rozliczył całą kwotę podatku wynikającą z faktury, która została zapłacona z naruszeniem przepisów prawa.

IV. Ochrona podatnika

Model podzielonej płatności wprowadza ochronę rzeczywistego obrotu gospodarczego, chroniącego zasadniczo uczciwego kontrahenta przed nieuczciwością jego kontrahenta.

Z uwagi na fakt, że wybierając podzielną płatność, nabywca towaru/usługi chroni się przed nie rozliczaniem podatku VAT przez dostawcę, należało stosownym zarządzeniem wdrożyć model podzielonej płatności. Dokonując zapłaty za fakturę w ramach podzielonej płatności do wysokości kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury, nabywca towaru lub usługi nie ponosi ryzyka odpowiedzialności za nierozliczony przez dostawcę podatek VAT. Podatnik nie zapłaci odsetek od zaległości podatkowej, powstałej za okres rozliczeniowy, za który w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę podatku naliczonego, której co najmniej 95% wynika z otrzymanych przez podatnika faktur, które zostały zapłacone z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności. Ochrona podatnika nie ma zastosowania w przypadku gdy nabywca, co prawda zastosował model split payment, ale wiedział, że faktura została wystawiona przez podmiot nieistniejący, stwierdza czynności, które nie zostały dokonane, podaje kwoty niezgodne z rzeczywistością, potwierdza czynności, do których mają zastosowanie przepisy art. 58 i 83 Kodeksu cywilnego.

Ustawodawca wprowadza dla podatników, w tym dla Gminy Śmigiel, którzy stosują model zapłaty z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności możliwość obniżenia swojego zobowiązania z tytułu podatku VAT, jeśli całość tego podatku zostanie opłacona z rachunku VAT przed wymaganym ustawowo terminem. Kwotę obniżenia zobowiązania podatkowego z tytułu podatku VAT oblicza się stosując powyższy wzór. Zmiana ta koresponduje ze zmianą we wzorze deklaracji VAT-7. W deklaracji VAT 7 za dany okres rozliczeniowy, składa się informację o skorzystaniu z obniżenia zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art.108d.

V. Rozwiązanie przyjęte w Gminie Śmigiel

Gmina Śmigiel oraz jej jednostki organizacyjne dokonujące zakupów w imieniu i na rzecz podatnika tj. Gminy Śmigiel mają obowiązek zapłaty za faktury zawierające podatek VAT, których wartość brutto jest równa lub większa od kwoty 15.000,00 zł, z wykorzystaniem metody płatności podzielonej.

Faktury o wartości brutto niższej niż 15.000,00 zł mogą być regulowane metodą płatności podzielonej.

1. Każda jednostka organizacyjna Gminy Śmigiel posiada jeden utworzony przez bank wydzielony rachunek VAT dla wszystkich posiadanych rachunków rozliczeniowych. W przypadku konieczności utworzenia więcej niż jednego wydzielonego rachunku VAT, jednostka organizacyjna Gminy Śmigiel występuje samodzielnie do banku z dyspozycją o utworzenie dodatkowego wydzielonego rachunku VAT, informując o tym Wydział Finansów, Budżetu i Windykacji.

2. Środki otrzymywane na rachunek VAT

W przypadku sprzedaży towarów lub usług, o których mowa w załączniku nr 15 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2018 poz. 2174 z późniejszymi zmianami) przez jednostkę organizacyjną lub Urząd na rzecz innych podatników VAT, gdy kwota należności ogółem stanowi kwotę, o której mowa w art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców – 15.000,00 zł, zapłata za świadczenie powinna zostać wykonana z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności.

W sytuacji, gdy powyższa faktura zawiera minimum jedną pozycję objętą zakresem wskazanym w załączniku nr 15 do ustawy, wystawca faktury (Urząd oraz pozostałe jednostki organizacyjne) ma obowiązek zamieszczenia na tej fakturze informacji na temat metody płatności: „mechanizm podzielonej płatności”. Nie ma przy tym znaczenia, że wartość towarów lub usług objętych ww. załącznikiem, wykazanych na danej fakturze jest niższa niż 15.000 zł. Kwota 15.000 zł dotyczy wartości brutto całej faktury.

W Gminie Śmigiel przyjmuje się rozwiązanie, w postaci umieszczania na wszystkich fakturach sprzedaży z wyodrębnionym podatkiem VAT, których wartość brutto jest

równa bądź wyższa od kwoty 15.000 zł, metody płatności „mechanizm płatności podzielonej”.

Odbiorca faktury ma obowiązek poprawienia faktury wystawionej bez wymaganego oznaczenia metody płatności, faktura bez tego oznaczenia jest bowiem fakturą wystawioną wadliwie. Czynność ta następuje poprzez wystawienie noty korygującej.

W przypadku nieprawidłowości w otrzymanych płatnościach, w szczególności w sytuacji, gdyby Urząd/jednostka otrzymała na rachunek VAT środki w wysokości wyższej niż odpowiadające danej fakturze, bądź też otrzymała na rachunek VAT środki dotyczące transakcji, do której nie została wystawiona faktura VAT, należy podjąć następujące czynności:

- 1) niezwłocznie skontaktować się z kontrahentem, który dokonał nieprawidłowej płatności, w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji;
- 2) w przypadku nienależnie otrzymanej płatności, należy niezwłocznie dokonać zwrotu otrzymanej kwoty;
- 3) jeżeli kwota podatku VAT została otrzymana tytułem zapłaty za fakturę wystawioną przez Gminę, jednak w wysokości innej, niż wynikałoby to z wystawionej faktury to:
 - w przypadku otrzymania zbyt wysokiej zapłaty na rachunek VAT, należy dokonać zwrotu nadwyżki,
 - w przypadku otrzymania kwoty mniejszej niż należna należy zażądać od kontrahenta dopłaty brakującej kwoty.

3. Wykorzystywanie środków na rachunku VAT

Jednostki organizacyjne inne niż Urząd, mogą wykorzystywać otrzymane za pośrednictwem mechanizmu podzielonej płatności na rachunek VAT w następujący sposób:

- dokonać zapłaty ze zgromadzonych środków kwoty VAT wykazanej na otrzymanej fakturze dotyczącej zakupu towarów lub usług,
- dokonać zapłaty należności z tytułu składek, o których mowa w art. 24 ust.2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300 z późniejszymi zmianami), oraz należności z tytułu składek, o których mowa w art. 32 tej ustawy, do poboru których zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Urząd może wykorzystać środki znajdujące się na jego rachunku VAT w następujący sposób:

- dokonać zapłaty ze zgromadzonych środków kwoty VAT wykazanej na otrzymanej fakturze dotyczącej zakupu towarów i usług,
- dokonać zapłaty na rachunek urzędu skarbowego podatku od towarów i usług,
- dokonać zapłaty należności z tytułu składek, o których mowa w art. 24 ust.2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300 z późniejszymi zmianami), oraz należności z tytułu składek, o których mowa w art. 32 tej ustawy, do poboru których zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Urząd oraz jednostki organizacyjne, w celu zapłaty za transakcje na rzecz swoich dostawców (prowadzących działalność gospodarczą) posługując się mechanizmem płatności podzielonej dokonują płatności za pośrednictwem komunikatu przelewu w systemie internetowym banku, w którym prowadzony jest rachunek. W celu dokonania zapłaty w komunikacji przelewu należy wskazać:

- numer faktury (bądź numery faktur),
- kwotę brutto,
- kwotę VAT (całą bądź część),
- NIP kontrahenta,
- rachunek bankowy kontrahenta.

4. Wewnętrzne rozliczenia VAT Gminy za pomocą mechanizmu płatności podzielonej – rozliczenie zobowiązania podatkowego Gminy Śmigiel

Gmina Śmigiel posiada stosowne procedury związane ze scentralizowanym rozliczaniem VAT. Zgodnie z nimi jednostki organizacyjne są zobowiązane do przekazywania do przedstawicieli Gminy dokumentacji VAT najpóźniej w terminie umożliwiającym ewentualną weryfikację ewidencji częściowej, jak również sporządzenie zbiorczej ewidencji. Jednostka organizacyjna jest zobowiązana do:

- przekazania na rachunek rozliczeniowy Gminy kwoty zobowiązania podatkowego w VAT wynikającego z deklaracji częściowej danej jednostki, przy czym kwota ta zostanie przekazana z rachunku rozliczeniowego jednostki;
- niedopuszczalne jest przekazywanie środków z rachunku rozliczeniowego jednostki na rachunek VAT Urzędu.

5. Wniosek o przekazanie środków z rachunku VAT

Gmina, jako podatnik VAT, ma możliwość złożenia wniosku o:

- przeniesienie środków z rachunku VAT Urzędu na rachunek rozliczeniowy Urzędu (dla którego jest prowadzony ten rachunek VAT);
- przeniesienie środków z rachunku VAT jednostki organizacyjnej na rachunek rozliczeniowy tej jednostki, dla którego jest prowadzony ten rachunek VAT.

Jednostka organizacyjna ma prawo do zwrócenia się do Urzędu Gminy o wystąpienie z wnioskiem o zwrot na rachunek rozliczeniowy jednostki środków zablokowanych na jej rachunku VAT.